

Przedmiotowe Zasady Oceniania
z geografii w SP 3 w Kowarach

1. PODSTAWA PRAWNA:

- a) Statut Szkoły Podstawowej nr 3 im. Józefa Gielniaka w Kowarach z dnia 15.09.2016r., zwany dalej „Statut SP”.
- b) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 13.08.2017r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz U. z 2017r., poz. 1534).

2. **SKALA OCEN:** (1-6). Do ceny uczniowie otrzymują plusy(+) i minusy (-).
Warunki otrzymania ocen określa „Statut SP3”, § 113.

3. FORMY KONTROLI PRACY I OCENIANIA UCZNIÓW:

- a) Sprawdziany (S)
- b) Kartkówki (K)
- c) zadania domowe (ZD)
- d) zeszyt ćwiczeń (ĆW)
- e) zeszyt przedmiotowy (Z)
- f) praca na lekcji (PL)
- g) odpowiedź ustna (O)
- h) prezentacja (P)
- i) referat (R)
- j) projekt edukacyjny (PE)
- k) wykonanie pomocy dydaktycznej (PD)
- l) udział w zajęciach pozaszkolnych (warsztaty przedmiotowe, badania terenowe, rajdy, wycieczki turystyczne itp.) (W)
- m) udział w konkursach i olimpiadach (KON, OL)

4. KRYTERIA I METODY OCENIA PRAC UCZNIÓW:

- a) Sprawdziany przeprowadza się na zakończenie działu. Są zapowiedziane i poprzedzone lekcjami powtórzeniowymi.
- b) Kartkówki przeprowadza się maksymalnie z trzech ostatnich lekcji.
- c) Kryteria oceny z pracy pisemnej:

<i>Ilość punktów/%</i>	<i>ocena</i>
0-30%	niedostateczny
31% - 50%	dopuszczający
51% - 70%	dostateczny
71% - 85%	dobry
86% - 100%	bardzo dobry

- d) Zeszyty przedmiotowe i zeszyty ćwiczeń są prowadzone na bieżąco.
- e) Udział w projektach edukacyjnych odbywa się według zasad, które są ustalane po ustaleniu tematu projektu.
- f) Uczeń dwa razy w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji.

- g) Uczeń przyłapany na ściąganiu otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może jej poprawić.
- h) Terminy przeprowadzania prac pisemnych, ich sprawdzenia, oddania i poprawiania ustala „Statut SP 3”, § 111-112.

5. WAGA OCEN:

- a) Waga oceny wynika z poziomu trudności zadania. Im zadanie trudniejsze, tym większa waga oceny:

<i>Praca ucznia</i>	<i>Waga oceny</i>
Sprawdzian pisemny, projekt edukacyjny, olimpiada przedmiotowa i niektóre konkursy.	3
Kartkówka, wyznaczone zadania w zeszytach ćwiczeń, lub inne wyznaczone zadania.	2
Odpowiedź ustna, praca w grupach, referat i inne, ustalone zadania.	1
+ (plus)	0,5
- (minus)	-0,25

6. KLASYFIKACJA UCZNIÓW:

- a) Ocenę śródroczną i roczną i roczną uczeń otrzymuje na podstawie średniej, wynikającej z wagi ocen:

<i>Wartość średnia</i>	<i>Ocena</i>
1,0 – 1,5	niedostateczny
1,51 – 2,7	dopuszczający
2,71 – 3,7	dostateczny
3,71 – 4,5	dobry
4,51 – 5,0	bardzo dobry
5,1 – 6,0	celujący

- b) W czasie wystawiania oceny końcoworocznej, dodaje się do średniej ocenę z pierwszego półrocza z wagą „3”.

7. ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOSCAMI W NAUCE

Uczniami szkół poza dziećmi zdrowymi są także dzieci z różnymi dysfunkcjami. Dysfunkcje te są przyczyną trudności szkolnych. Należą do nich:

- a) Dysleksja:
- zaburzenia funkcji percepcji słuchowej
 - zaburzenia funkcji percepcji wzrokowej
 - zaburzenia orientacji przestrzennej i lateralizacji
 - zaburzenia ruchowe i manualne
- b) Mózgowe porażenie dziecięce
- c) Upośledzenia umysłowe
- d) Zespół nadpobudliwości ruchowej ADHD

Uczniowie z tych grup należą do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Uczniowie z odchyleniami rozwojowymi i specyficznymi trudnościami w uczeniu się otrzymują z poradni opinie w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych. Podstawowym celem dostosowania wymagań jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów oraz zapobieganie wtórnym zaburzeniom sfery emocjonalno- motywacyjnej.

Dostosowanie polega na modyfikacji procesu edukacyjnego, umożliwiającej uczniom sprostanie wymaganiom. Obszary dostosowania obejmują:

- a) warunki procesu edukacyjnego tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne,
- b) zewnętrzną organizację nauczania (np. posadzenie ucznia słabo słyszącego w pierwszej ławce),
- c) warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania).

Wobec uczniów posiadających specyficzne trudności w nauce stosują następujące zasady oceniania zgodne z zaleceniami poradni zawartymi

w orzeczeniu:

- a) sprawdziany i kartkówki przygotowywane w formie testów,
- b) uwzględnianie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem,
- c) w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczenie tworzenia schematów pracy,
- d) podawanie uczniom jasnych kryteriów ocen prac pisemnych/ wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd./,
- f) w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytywanie ucznia ustnie,
- g) w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo je zrozumiał, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek,
- h) w czasie sprawdzianów zwiększenie ilość czasu na rozwiązanie zadań, ocenianie toku rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny (co wynikać może z pomyłek rachunkowych) i odwrotnie – ocenianie dobre, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji,
- h) w czasie odpowiedzi ustnych dyskretne wspomaganie, dawanie więcej czasu na przypomnienie, wydobywanie z pamięci nazw, terminów, dyskretne naprowadzanie,
- i) podczas uczenia stosowanie technik skojarzeniowych ułatwiających zapamiętywanie,
- j) zróżnicowanie formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia,
- k) w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu wypisywanie kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi),
- l) często oceniana jest praca domowa,
- ł) sprawdziany i zadania w miarę możliwości dzielone są na etapy i wykonywane małymi krokami.

8. SPOSOBY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH NA LEKCJACH GEOGRAFII

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia:

A. ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu (dysleksja)

Zaburzenia funkcji słuchowo-językowych:

- naukę nazw geograficznych, definicji, terminologii z dziedziny biologii chemii i fizyki, rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwać,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań,
- można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania.

Objawy zaburzeń funkcji wzrokowo- przestrzennych, integracji percepcyjno – motorycznej i lateralizacji:

- uwzględniać trudności związane z czytaniem map, określaniem kierunków, interpretowaniem wykresów i schematów, przestawianiem cyfr, itp.,
- materiał sprawiający trudność dłużej utrwać, dzielić na mniejsze porcje,
- oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny i odwrotnie – oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji,

B. z odchyleniami rozwojowymi i o sprawności niższej od przeciętnej:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie, unikanie trudnych czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- wolniejsze tempo pracy,
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- w miarę możliwości odrębne instruowanie dzieci,
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie,
- częste pozytywne motywowanie ucznia.

PROBLEMY I PROPOZYCJE ROZWIĄZANIA

1. Uczeń nie potrafi wskazać na mapie ściennej obiektów odnalezionych w atlasie (zmiana płaszczyzny przeniesienia).

- nie pytać ucznia przy mapie tylko przy atlasie, najlepiej na siedząco
- umożliwić podczas lekcji dojście do mapy uczniom z dalszych ławek

2. Kłopoty z czytaniem długiego tekstu.
 - angażujemy różne zmysły w odbiorze wiadomości, gestykulując, pokazując kształty,
 - wyróżnianie innym kolorem (inną czcionką) definicji i ważnych informacji do zapamiętania
 - skracać polecenia
 - jeśli to możliwe zastępować opis filmem lub prezentacją multimedialną
3. Trudności w rozumieniu dłuższych wypowiedzi słownych i poleceń nauczyciela.
 - stosujemy naprzemienną aktywność /praca nauczyciela, praca ucznia – ćwiczenia w pisaniu, słuchaniu, pokaz /
 - wykorzystywanie zabawnych skojarzeń (podczas prezentacji materiału oraz robienia notatek)
 - notatka dwu – trzy zdaniowa
4. Uczeń myli podobne znaki (np. źle odczytuje mapę).
 - dać więcej czasu
 - wykonać z uczniem ćwiczenia w samodzielnym rysowaniu znaków topograficznych
 - przypominać o sprawdzaniu poprawności odpowiedzi
5. Trudności w posługiwaniu się mapą i skalą.
 - zaczynamy od prostych przykładów np. rysunku ławki, zeszytu
 - wykorzystać mapę topograficzną najbliższej okolicy
6. Trudności z czytaniem legend na mapie.
 - zabawa w skojarzenia (znak – opis naturalny)
7. Zaburzona orientacja na mapie i w terenie.
 - zabawa w terenie z wykorzystaniem planu
8. Trudności z rozpoznawaniem i wskazywaniem kierunków stron świata.
 - stosowanie wierszyków, które ułatwiają zapamiętywanie treści np. Na Ekranie Siedzi Wrona
 - zaszyfrowane obrazki
 - zabawa z kierunkami
9. Trudności z zapamiętywaniem terminologii.
 - wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania
 - w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw terminów, dyskretnie naprowadzać
10. Trudności z rysowaniem profilu hipsometrycznego.
 - wykonać z uczniami model wzniesienia z plasteliny z zaznaczeniem poziomicy i przeniesieniem ich na płaszczyznę
11. Kłopoty z uczeniem pamięciowym, np. wymienianie po kolei planet Układu Słonecznego.
 - uczyć metodą skojarzeń (np. Moja Wiecznie Zapracowana Mama Jutro Sama Usmaży Naleśniki- Merkury, Wenus, Ziemia, Mars, Jowisz, Saturn, Uran, Neptun)

12. Kłopoty z określaniem położenia geograficznego.
 - krojenie jabłek
 - rysowanie na globusach indukcyjnych
13. Trudności z zapamiętywaniem dat, wydarzeń według chronologii i sekwencyjności.
 - zapamiętać np. wysokość szczytów jak numer telefonu
14. Nieczytelne pismo.
 - dać uczniowi więcej czasu na pisanie, zezwolić na odrabianie części prac domowych na komputerze
15. Trudności z koncentracją na lekcji.
 - uczeń nie powinien siedzieć w ostatnich ławkach
 - urozmaicać zajęcia poprzez stosowanie metod aktywizujących
 - stale obserwować ucznia i w razie potrzeby pobudzać do działania
16. Niskie poczucie własnej wartości spowodowane częstymi niepowodzeniami.
 - stwarzać sytuacje, w których uczeń ma okazję otrzymania wzmocnienia (unikąć tworzenia niezdrowych przywilejów)

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania na poziomie wykraczającym,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- proponuje nietypowe rozwiązania,
- osiąga sukcesy w konkursach,

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania na poziomie dopełniającym,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje, problemy potrafi biegle i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych,
- projektuje doświadczenia i je prezentuje,
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie,
- wyjaśnia je,
- rozwiązuje problemy.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania na poziomie rozszerzającym,
- ponadto podejmuje udane próby rozwiązywania niektórych zadań i problemów z poziomu rozszerzającego i dopełniającego,
- poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy przyrodniczej oraz pomocy naukowych,
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
- korzysta z różnych źródeł informacji,
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,

- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrody
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania na poziomie podstawowym,
- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego,
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, potrafi je opisać,
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów,
- potrafi korzystać przy pomocy nauczyciela z innych źródeł wiedzy.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania na poziomie koniecznym,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł informacji – mapy, globusa,
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać problemów przedmiotowych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna podstawowych określeń przyrodniczych

9. FORMY INFORMOWANIA RODZICÓW

1) Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego nie później niż do końca września informuje uczniów oraz rodziców o wymaganiach edukacyjnych: sposobach sprawdzania osiągnięć i kryteriach oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej (śródrocznej) oceny klasyfikacyjnej z przedmiotu.

2) Informacje o wiedzy, postępach, umiejętnościach i zachowaniu ucznia na lekcji przyrody nauczyciel przekazuje rodzicom poprzez:

zapisy w:

- zeszytcie kontaktowym,
- zeszytcie uwag,
- zeszytcie przedmiotowym,
- konsultacje indywidualne z rodzicami,
- wychowawcę klasy, informując o poziomie wiedzy, umiejętnościach, o postępach oraz uzdolnieniach.

Opracował Adam Walesiak